

19 Februari 7.

.10817.

Gen.

H.

SVD.

G E M E I N D.

*afgek. van Mr. L. E. Hoes
van wtrou boek B*

Vergadering Raagsch Comité
"Handhaving Rijkseenheid".

Hierbij heb ik de eer Uwer Excellentie afschrift aan te bieden

van een verslag van een op 8 Februari 1947 te 's-Gravenhage, gehouden
openbare vergadering van het Raagsch Comité "Handhaving Rijkseenheid",
naar den inhoud waarvan ik moge verwijzen.

G.V.D.

AAN:

S. S. den Min. v. Binnenlandsche Zaken
" " " " Overzeesche Gebiedsdeelen
" " " " Justitie
Hoofd Sectie III S.I.D. , Minister
Hoofd C.D. III E.

198

G E H E I M.

Verslag van de op Zaterdag, 8 Februari 1947, in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te 's-Gravenhage, gehouden openbare vergadering van het Haagsch Comité "handhaving Rijkseenheid".

Het gebouw was volledig bezet, zoodat ongeveer 2000 bezoekers aanwezig waren, waarbij Luitenant Admiraal HELFRICH Generaal SPOOR, Dr. J. W. MEYER RANNEFT e.a.

Op het podium waren de rood-wit-blauwe vlag, een oranje-groen doek en verschillende leuzen als "Indie verloren, rampspoed geboren", "Nederland-Indie één" aangebracht.

In de zaal werden oranje-groene speldjes verkocht.

Omstreeks 20.15 uur werd de vergadering geopend door het oud-lid der Tweede Kamer:

Max Louis Frans BAJETTO, geboren te Mr. Cornelis, 22 April 1881, gepensionneerd Lt. Gen. Ned. Ind. leger, wonende Groot Hertoginnelaan 48 te 's-Gravenhage, die betoogde, dat de meening van de leden van de Katholieke Volkspartij, als zou het accoord van Linggadjati het behoud van de Rijkseenheid beteekenen, onjuist was.

"ROMME enz. eischen thans garanties, doch al zou daaraan worden voldaan, wat zou dat in de toekomst opleveren. Dit heeft het verleden wel reeds bewezen. De Unie zal geen stand kunnen houden, ondanks de garanties., indien niet van beide zijde het verlangen daartoe bestaat. Nu is Nederland nog soeverein, doch of dit over 5 of 10 jaren nog zo zal zijn, meen ik te mogen betwijfelen.

Daarom is het noodzakelijk, dat de actie tot Rijkseenheid krachtig wordt gesteund".

Vervolgens werd het woord verleend aan Oud-Minister-President Prof. Mr. Pieter S. GERBRANDY, geboren te Wijmbritseradceel, 13 April 1885, wonende Kanaalweg 113c, te 's-Gravenhage, die door de aanwezigen met een hartelijk applaus werd begroet.

Hij sprak over het onderwerp: "De Japansche Tijdbom".

Deze spreker verklaarde, dat de Republiek Indonesia gesticht werd met medewerking van de Japanners.

Na de capitulatie gaven de Japansche Generaals nog den z.g. zegen aan de leiders van de Republiek, terwijl tevens Japansche Officieren optraden als instructeurs van de republikeinsche soldaten.

De opzet van Japan was om Ned. Indie, Birma, Indo-China enz. tot z.g. satellietlanden te maken.

Onder leiding van Japanners werd een soort Hitlerjugend gevormd.

De Japanners wisten hun instrumenten goed te kiezen. Het was dan ook geen toeval, dat SOEKARNO werd gekozen.

Spreker haalde hierbij een rapport aan, door Dr. VAN MOOK gericht aan Lord MOUNBATTON op 3 September 1945, waarin werd medegedeeld, dat Soekarno had aangeboden om de geheimen van de nationalistten te verraden, toen hij voor den oorlog door het Gouvernement was gearresteerd.

Het

Het rapport besloot met de mededeeling, dat Sockarno een echte QUISLING was.

"Sockarno, zoo vervolgde de spreker, is mede verantwoordelijk voor den dood van 2 millioen arbeidsslaven, die door Japan waren opgeëischt.

Sockarno heeft gezegd, dat hij de onafhankelijkheid zou ontvangen, al was het uit handen van den duivel.

Een betere zaakwaarnemer konden de Japanners niet wenschen.

Met medewerking van de Japanners is thans in Ned.Indie een tijdbom gelegd en worden er krachten opgewekt om in de komende 20 jaren de Angel-Saksische macht te verslaan.

"Wat doet men als een tijdbom wordt ontdekt. Demonstreeren natuurlijk. Niet alzoo echter onze Regeering, die zegt: "laat maar werken, misschien komt er nog iets goeds uit de ontploofing.

Er werken echter in Indie nog andere krachten, n.l. de Amboneezen, Timoreezen, Soedaneezen enz.

Deze menschen kennen maar één vlag, n.l. rood-wit-blauw.

Voorts kan ik U verzekeren, dat de communisten in Indie zeer actief zijn. "Wat zal er gebeuren, als de Regeering niet snel het roer omgooit?

Onze prestaties in Indie hebben de bewondering gewekt van het buitenland.

Thans is daar de z.g. Republiek en zijn er stilstaande fabrieken, hongersnood en rechteloosheid.

De nijvere boeren worden door de T.R.I. beroofd en doodgeschoten. De wreedheden in de kampen overtreffen die van Bergen-Belsen. Het goede van de laatste eeuw verdwijnt thans in een bodemlooze put.

Zijn zij, die thans regeren en besturen blind en doof?

De Engelschen en Amerikanen, die de realiteit kennen, verachten ons.

Alle richtingen hebben aan den opbouw van Indie meegewerkt, daarom gaat het niet aan, dat thans de structuur van Indie door een richting wordt veranderd.

Daarom is het door Van Mook gestichte zulk een gruwel.

Hoe duur zullen wij hebben te betalen voor de Japansche "tijdbom".

Met de verantwoordelijkheid op te roepen van de leidende personen om te waken voor de belangen van Nederland en Indie, besloot de spreker zijn rede.

Na de hierna gehouden pauze werd het woord verleend aan Oud-Minister Charles Joseph Ignace Marie VLETER, geboren te 's-Gravenhage, 6 April 1880, wonende Van Beuningenstraat 25 te 's-Gravenhage, die sprak over het onderwerp: "Aan de vruchten zult gij den boom kennen".

Spreker betoogde, dat in Indie een toenemende chaos heerscht. "Moord en plundering is aan de orde van den dag. Noch in Indie, noch in Nederland is er echter een autoriteit, die er zich iets van aantrekt. De Regeering is hier verantwoordelijk, doch het parlement zwijgt als een mof.

Alleen onze soldaten, die trekken het zich wel aan. Hun brieven vertellen van wee en ellende. In breeden kring zegt men thans, dat het zoo niet langer kan doorgaan en toch gaat het door. Ons volk gevoelt zich onbehaaglijk.

Onze Regeering schiet te kort. Het parlement zwijgt echter. Op dit oogenblik sterven de inheemschen van honger.

De Regeerings Voorlichtings Dienst houdt deze gruwelen voor U weg. Dat spreekt vanzelf. Doch de Regeering en het parlement zwijgen ook en dat spreekt niet vanzelf.

Het communisme verspreidt zich snel. De cursussen van 2 of 3 maanden worden een aantal personen in Indie tot propagandisten opgeleid.

Dit is voor het Nederlandsche volk en met name voor de K.V.P. van belang.

Dergelijk nieuws wordt U echter onthouden.

Van de Japansche capitulatie af is U opzettelijk onkundig gelaten door de macht van bepaalde politieke ideologien. Deze ideologien moeten koste wat kost verwezenlijkt worden.

Zij, die in Indie deskundig zijn en bij herhaling de Regeering smeekten om het roer te wenden, werden geclassificeerd als reactionnair. Niet een van hen werd geraadpleegd in de moeilijke positie van Indie.

Met nerveuse haast stapelde de Regeering de eene hervorming na de andere op en dit alles buiten het parlement om.

De minister van Overzeesche Gebiedsdeelen heeft meermalen critiek geleverd op zijn voorgangers. Zij zouden nu eens laten zien, wat progressieve politiek beteekent. Nu, wij hebben het gezien. Ik wilde tenminste, dat binnenkort eens nieuwe verkiezingen werden gehouden. De Regeering had haast, groote haast. De stemming onder het Nederlandsche Volk mocht eens veranderen. Dan zouden ze hun goede geven niet meer kunnen tentoonstellen.

Het voorstel van de A.R.-partij, tot schriftelijke behandeling van de overeenkomst van Linggadjeti in het parlement, werd afgestemd.

Men had haast. Nu, na 7 weken, is nog geen goedkeuring aan de overeenkomst gehecht door de Republiek Indonesia.

Aan de Eerste Kamer komt lof toe. Deze heeft de democratische rechten verdedigd. Ik beveel het lezen van de betreffende handelingen ten zeerste aan.

Van Mook is te beschouwen als een satraap. Hij neemt de verschillende deelen van Indie in zijn hoed, schudt even en de staten van Indonesia komen er uit. Hij zegt: "Ik doe dit uit hoofde van mijn macht, die mij niet wordt betwist".

Hij schijnt thans een zachte wenk te hebben gekregen om te verdwijnen, doch zal dit wel niet doen, daar hij eerst Borneo nog wel tot een nieuwen staat zal willen maken.

Er bestaat ten opzichte van Indie een eenzijdige voorlichting, censuur, ontslag, ambtenarij enz. Toch is er een kentering te bespeuren, welke voor een deel te danken is aan de voorlichting van Nederland door brieven van onze soldaten in Indie.

Zij zien daar ellende en ook dat de Nederlandsche vlag orde, rust en veiligheid beteekent.

Zij schrijven naar huis, dat zij daar de redders en beveiligers zijn en het volk gaat denken: "Wat gebeurt daar toch. Hoe is het mogelijk, dat honger wordt geleden, terwijl rijst wordt uitgevoerd?"

Er is het wapenstilstandsverdrag, doch het volk ziet onze jongens dagelijks wegschieten; Men hoort van wapen-smokkelsrij bij de Republikeinen en voorts, dat deze Amerikaansche vliegtuigen zouden koopen.

Den hebben wij het eecoord Linggadjati. De notulen waren geheim, doch blindend. Later weer niet bindend. Er wordt daarbij gesproken van toelichtingen en toelichtingen op deze toelichtingen.

"Wij hebben door dit alles een katterig gevoel en geloof mij, de Regeering ook!

"Wat is toch de boom, die deze vruchten voortbrengt? Het beleid in Indie is stap voor stap fout geweest.

Er zijn doornen en distels gezaaid en deze zijn overvloedig opgekomen.

Er moet een nieuwe koers worden ingeslagen. Wij moeten terugkeeren tot beproefde politiek in overeenstemming met onze tradities.

Wij zijn suf gebaukt door de voorlichting met ministers als SJAHRIR, dat wij bijna zouden vergeten, dat er nog 70.000.000 Indonesiers zijn, om wie toch eigenlijk alles gaat.

"Wie gelooft, dat Sjshrir enz. de kennis en het prestige hebben om Indie te besturen? Dit zijn er slechts weinigen.

Indie heeft nog niet voldoende kennis en prestige voor volledige zelfbestuur en zelfbeheer.

Velen eischen thans handhaving van de Rijkssovereiniteit.

Losmaking van den band beteekent vermindering en op den duur uitschakeling van onzen cultureelen invloed.

"Wij moeten door woord en geschrift van onze zienswijze doen blijken, "en op die manier invloed uitoefenen op het parlement".

Te omstreeks 22.45 uur werd de vergadering met het zingen van de eerste twee coupletten van het Wilhelmus besloten.
